

PÖTÜ YELACEN.

Yel nulik primon. Zuo ad fred patik oba kanob lesagön, das bevü votikos i binon yel nulik Volapükamufa. Volapükagrup di ‚Facebook‘ (<https://www.facebook.com/groups/volapukalised>) nomädiko fredükon publügi me bos nitedik. Ün yel epasetiköl nol menefa dö Volapük edibä tikon. Demü atos vemo danob elis ‚David Stanley‘, ‚Rolf Beran‘, ‚Fredrik Tersmeden‘, kels änotükoms bevüresodo jenöfotis nitedik dö paset Volapükamufa. I ‚Hermann Philipps‘: cifal < epübom materis veütik (pato vilob mäniotön vestigavoboti fa el Gunther Hotz e yelodis anik gaseda obsik, kels dü yels mödik ädefons bevüresodo). Somikos oblei bonös jenön! Binos läb, das Volapükāflens anik (ifi no gebons plago datuvoti ela Schleyer) kodü nitedäl lönik yufons ad kipedön sevi dö dins jenavik.

Id äyelo filmotüls nulik anik penotükons bevüresodo (logolsös padi lätik!). Bo spikans jonülons pükasotülis lomapükik tefü pron, ab jäfäd somik födon jenöfükami tikamagota ettimo levolutika fa el Schleyer: volapük muton binön gebovik noe penamo, abi mudöfo, sevabo muton dutön lü pasilalids.

Mu nemödikos äjenon äyelo pö el ‚Reddit‘, ab medü grups tel ela ‚Discord‘ (ko ladets leäkrtronik: <https://discord.gg/fqKSYVm>; <https://discord.gg/b9nP2eG29z>) Volapük pägebädon suvikumo. Atos blöfon, das Volapük neai ovedon deadik. Too binos vipabik, das jäfidot seimik fölonös stüli nendöfik bai noms valik (semikna bisariks) fa ‚Arie de Jong‘. Tefü atos vemo danob elis ‚Hermann Philipps‘ e ‚Oleg Temerov‘: kevo bans laidik redaka, kels ziliko ä nenropiko lautoms penädis Volapükik.

Ko vips gudikünosa reidanes redakan:

Daniil Morozov

I:2:2022

Zibil yuratik.

Tiäd rigik konotila fa ,Frank Roger' pelautöla binon ,Jurassic Snack'.

Ini Volapük petraduton fa ,Hermann Philipps'.

Hiel Adrian itoodom dü düps anik ed äfaemom ai plu. Ven älogom eli „ZIBILÖP YURATIK”, ävegom flanio ed äparkom toodi okik.

ZIBILÖP YURATIK-li? Atos äbinon zibilöpakompenät* nulik, vo-li? Äfunon zibilöpafilialis, kels ävedons vemo pöpediks pö cils. Attimo vali=kos, kö saurs komädons, äbinon voätot vemik. Ilogom televidareklamis* cogik, in kels kvips päjonons, kels ätävons pasetio ad yagön sauris e rame=nön läfulükotis mita. Do äлиндifom tefü saura=voätot, änügolom. Öfredom dö fidäd gudik.

Älelogom fidädakadi*: bodedils di ‚T-Rex’, trilobits len spedül, stemädazib di ‚Megatherium’, lögils di ‚Velociraptor’, e soms. Klülo cils älöfons somikosi.

Äbonedom bodedili di ‚T-Rex’ ed eli ‚Coke’ fösilik, äpladom oki, ed äprimom ad fidön. Ya ifidom lafi bodedila okik – äbinon vemo pitik, ed äsäkóm oki, mit kisotik at äbinon –, ven süpö äbeitom sui bos düfik, e brefüpilo ädredom, das tut äbrekon-la. Läbo atos no ijenon, ye tio. Äramenom düfikosi se mud oka ed äkonstatom, das at äbinon könäd. Könäd-li? Lio ireafon-li ini bodedil oma?

Ävestigom oni ed älogom, das no äbinon könäd Lamerikānik. Äbinon foginānik. Pülatimilö! Älülogom oni kuratikumo. Atos no äbinon könäd kösömik. Ämemosevom oni, bi ya ilogom könädís somik in jenava=tidodems okik. Yeg at älogoton äs könäd Romānik vönik. Atos äbinon löliko nekredovik.

Älöädóm, ägolom lü dunetatab, äjonóm könädi jikädane ed äsagom: „Etuvob ati in bodedil oba. Tio tut ebrekon-la pö ob. Atos binon nesufovik. Geflagob moni oba.”

Vomül ädalogof könädi ed äsagof:: „Liedo atos no mögon, o söl! Ömna somikos jenon. Ereidol-li stipanoetis* su fidädakad?”

„Nö! ab no sufälob osi”, äsagom. „Lio atos kanon-li jenön?”

Vomül äseifof. Äklülos, das päböladof dub dinäd at. „Kevobans obsik gegolons timio ad ramenön stabamateris obsik; ömna ye pöks davedons.”

I:3:2022

„Sülö! dö kis spikol-li?” äsagom sufädi okik äperölo. „Timatäv*-li? No luspikotolöd! Atos binon propagida=käfod* pro cils. Jäfidon-la gudiko in reklams, ab no gebädolöd atosi pö ob!”

„Nö! o söl! binos fefik. Nemoy osi svipotis fädik.”

„Lio-li? begö!”

„Tävam suvik mo e ge zi ün tim vedükon virädi, kel in spad=tim* kodon nenomädis. Dub atos yegs valasotik kanons paveigön üni nutim. Atos binon plän tefü könäd. Tü tims lunomik igo yegs gretikum äpubons. Pidob osi, o söl!”

„Kredob nosi utosa, keli sagol. Te flagob, das gegivoy obe moni.”

„Atos no mögon, o söl! Ye kanob lofön ole rabatazöti*, dub kel ogetolöv fidädi balidkömö! ola nejerikumo mö dötums deg. Kanol lisitön oni pö resodatoped obsik.”

„Geflagob moni oba anu! Esuemol-li osi? Anu!”

Nog äfeitons, ven meteoroin gianagretik äpubon ed ätroivon eli ZIBILÖP YURATIK sa kevobanis onik, lotanis onik ä züamöpi lölik, ed äfinükon tusuniko feiti. ■

*** Vöds nekösömik in konotil:**

fidädakad

– menu; Speisekarte,

propagida=käfod

– marketing ploy; Werbemasche,

rabatazöt

– coupon; Gutschein,

spad=tim

– space-time; Raumzeit,

stipanoet(s)

– small print; Kleingedrucktes,

televidareklam(s)

– tv commercial(s); Fernsehspot(s),

timatäv

– time travel; Zeitreise,

zibilöpakompenät

– fast food company; Schnellimbiss-Unternehmen.

I:4:2022

PLIN SMALIK.

Kapit: 17.

Ven steifüloy ad bitön äs spiritiälän, ömna so jenos, das bosilo lugoy. No ebinob lölöfiko snatik, nunölo oles dö lampadi filidans. Riskäd dabinon, das koedob-la süikön cedi neverätik tefü planet obsik pö utans, kels no sevons oni. Mens beseidons spadi mu smaliki su tal. If mens telmilbalion, kels belödons tali, löstanonsöv näi ods bosilo nabiko, äsä pö pöpakobikam, tän fasilo kanonsöv pladön okis su piad labü lunot liölas teldeg e vidot liölas teldeg. Menefi lölik kanoyöv kobükön sui nisul smalikün Pasifeana.

Klülisko daülans no fūmo no okredonsöv olis. Jinos lü ons, äsva beseidons-la spadi gretik. Lecedons okis leigo veütikis, äsä elis ‚baobabs‘. Kludo konsälolsös ones ad duinön kalkuli zesüdik. Plidons numis; ojuitons atosi. Ab no nespälolsöd timi olas me bligäd danaütik somik! Atos binon nenfrutik. Kanols konfidön obi.

Plin smalik pö lüköm oka sui tal päsüpädom vemo ad logön neki. Igo älu dredom ad icänidön planeti; leigüpo bos linafomik ä munakölik ämufon in sab.

„Neiti gudik!” plin smalik äsagom büökälo.

„Neiti gudik!” snek äsagon.

„Su planet kinik elänob-li?” plin smalik äsäkom.

„Su tal, in Frikop”, snek ägespikon.

„Ö!... Kludo men nonik dabinon-li su tal?”

„Is däsärt binon. Men nonik dabinon in däsärt. Tal binon gretik”, snek äsagon.

Plin smalik äseidom oki sui ston ed älöpiologom äl sil:

I:5:2022

„Nitedälob”, äsagon, „va stels stralons-li, dat alan seimüpo okanon tuvön dönu uti okik? Lülogedolös planeti obik! Stadon len sil kurato sus obs... Ab kiofagik binon!”

„Binon jönik”, snek äsagon. „Kikodo ekömol-li isio?”

„Pö ob säkäd esüikon kodü flor semik”, plin smalik äsagon.

„Ag!” snek äsagon.

E bofikans äseilons.

„Kiöpo binons-li mens?” plin smalik äfövom spikoti. „Binos boso soalik is in däsärt...”

„Bevü mens i binos soalik”, snek äsagon.

Plin smalik lunüpo älülogedom oni:

„Jafäb kiobisarik binol!” fino äsagon one, „binol leigo slenik, äs doat...”

„Ab binob mödo nämädikum, ka doat rega”, snek äsagon.

Plin smalik äsmililom:

„No binol nämädik... igo no labol lögis... igo no kanol tävön...”

„Kanob koedön movegön oli fagikumio, kas naf kanonöv”, snek äsagon.

Ävoulon maleoli plina smalik äsä bradalin goldik, ed äläsagon:

„Utani, keli kontagob, koedob gekömön ini tail, se kel ekömon. Ab binol klinik, ed ekömol de stel...”

Plin smalik ägespikom nosi.

„Pidob oli asä utani, kel binom so fibik su tal at granoiniko düfik. Seimüpo okanob yufön oli, if tuvemo ulepidol lüvi planeta olik. Okanob...”

„O! legudiko esuemob oli”, plin smalik äpronon, „ab kikodo ai spikol-li medü räts?”

„Tuvedob onis valik”, snek äsagon.

E bofikans äseilons.

I:6:2022

FABS DÖ NIMS (5, 6, 7, 8).

*Fa ,Evgeny Khvalkov', stabü lölet dö ,Reynard': renar;
ini Volapük petradutöl fa ,Daniil Morozov'.*

Hirenar e hikat ädegoloms ad täv lunüpik ed äpromoms ode ad ökegolön ai ko od, ad öditretayufön odi, zuo ödilön ode, äs blods, fanotis valik. Ye seimna äkolkömoms pö fotasiem yaganis ko dogs. Dido ämutoms savön lifis okas. Renar äsagom:

„O kesvist: hikat! labob käfedis e käfodis valasotikis so mödikis, das fulükons-la bäkasakädi lölik. Binos ledin ad blibön nilo lä od, e täno no opäridikobs.”

„O kesvist: hirenar!” kat ägespikom, „fe no sevob, kisi labol in bäkasakäd olik, ab obo labob käfodi bal, ed ogebob nenzogiko oni.”

E kat äbegrämom bimi geilik, ed äklänedom oki ini bledem onik.

„No binos-li tim pötik ad maifükön bäkasakädi labü käfods? o kesvist: hirenar!” ävokädom de bim.

Vüo renar me näm valik oka äfugom de dogs, ed äreafomöv ini ditret badik, if no iküpomöv beirönölo nimanästi, ini kel äklänedom oki.

Ven riskäd tädon oyi, suvo igo leflens läsetons speti oyik!

* * *

Seimna lup äsleitodeidom hijipi ed äfëfidom omi, ab fädo äslugom bali bonas, ed äfimikon zänodü gug omik. Lup ya ileditom de lif oka, ab sunädo äloegom stepön graviko ä no vemo fago storki. Lup äjutedom lü om.

„O svist: stork!” lup äspikom raudiko, „yufolös obi, saunükolös obi! Labol särvigi e honedi so lunikis! Setirolöd boni at se gug oba!”

„Ed ol no odebeitol-li kapi oba?” stork äsäkom ön minilud.

„Lenö!” lup ägespikom. „Id obläfob bundaniko ole lekäli. Ogivob ole demü atos saki labü goldakönäds!”

Stork ikredom omi, ästeigom kapi oka ini lumud lupa, ed äsetirom boni.

„,R-r-r-r-r!’ ” lup ärorom. „Kio dolos! Nu ogivulol kapi lönik demü utos, das sovemo edolol obi.”

„Liö!” stork äsagom stuniko. „Ga esaunükob oli! Ed olo epromol obe saki labü goldakönäds asä mesedi...”

„Bö! te lülogoyös omi!” lup ävokädom. „Tio edeidom obi, e poso flagädom mesedi demü atos! Mogolölöd isao, büä odasleitob-la gugi ola!”

Ekö! ön mod soik semans bläfons yufoti okes peduinöli!

I:7:2022

* * *

Seimna leon, lup e renar ägoloms ad ravafebod lü vilag nilädik ed äda getoms tori, hijipi ä jigoki. Tīm äkömon ad dilön fanotis, ab sötob nunön, das leon nog ififidom tori e no ätaom-la ta fidot votik. Lup äsagom:

„Tor oledutikomös lü leon, ob ogetobös hijipi, e renar ogetomös jigoki!”

Vöds somik no äplitons leoni, ed äflapom lupi me kluv oka, sodas ädesleitom skini lölik pö kap omik. Tāno renar äprimom ad dilön ravoti. Ed äsagom:

„Tor oledutikomös lü leon, e hijip lü leon, e jigok lü leon!”

„Kin etidon-li ole ad dilön ravoti so visediko?” leon äsäkom bluviko.

„O mayedal obik! söl ebo et lenlabü hät redik etidom obe osi”, renar ägespikom, älūjonölo lupi.

* * *

Seimna hirenar älükripom ini bal böketas tel me jain bal piyümölas, kels ästanons lä fonäd, e fädo äfalom ini fonäd. Tio äblūmom ad leditön de lif oka, ab lup äbeirönom.

„He! o svist: renar! kisi dunol-li us?” lup äsäkom nulälo.

„Fanob fitis, o svist: lup!” renar ägespikom. „Is pö lestab lemödot fitas gudakalietik dabion.”

„Sio-li?” lup ädeläkom lipis oka ön desiriäl. „Lio mögos-li i pö ob ad reafön usio?”

„Nos binon fasilikum”, renar käfik äsagom, „sunädiko bunolöd ini böket telid, kel lagon löpo!”

Lup äfredikom ed äbunom ini böket, e bi äbinom mödo vetikum, ka renar, böket okik ädonikon jü lestab, du böket labü renar älöpikon.

„Fitifani gudik ole!” renar ävokädom, posä irivom löpoti. „Ed oglidolöd feilanis, ven ulükömons!” ■

BOS DÖ ‚REYNARD’: RENAR.

Nolans gudik Volapüka, pato dialega evönädiköl, kanons seivön ventüris sümik anik hirenara käfik medü el „Vpabled lezenodik” (= „Volapükabled zänik ä cifik”), in gased kelik sis nüm: 198 < yela: 1897 < brefüpo pänötükon vödem tiädü „Se lif ela „Reinek” foxaf” fa hiel ‚Johann Baptiste Pinth’ ü ‚Jean-Baptiste Pinth’: pädan se Luxämburgän. Äjinom lautön prafadi prosadik kanitas primik anik gretapoedota fa hiel Johann Wolfgang von Goethe ko yegäd ot. ▲

I:8:2022

VIDEODOTS VOLAPÜKIK.

Mödikans Volapüki spiköls jonülons pükasotüls difik ma pron, ab Volapük nu i dabinon as pük mudöfik, äsä videodots sököl blöfons.

- 1) Filmotils televidik tel, in kels ‚Brian R. Bishop’: cifal ettimik < e ‚Ralph Midgley’ kanitoms e spikoms Volapüko:

<https://youtu.be/YeC53l0OhN8>

<https://youtu.be/UK95iv0NKwg>

- 2) Sökod legudik tiädü „Volapük paspiköl” de ‚Igor Wasilewski’:
kadäman:

<https://www.youtube.com/user/Eternerima/videos>

- 3) Broadöp bevüresodik ela Daniil Morozov: vicifal ä kadäman:

<https://www.youtube.com/channel/UCbCp6WuivwGwZe28a1lO9bQ/>

- 4) Lised filmotülas Volapüki tefölas de ‚Elegant Vampire’:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLVrOwzPrsw4ijx-4jpG_P9m1tuYKjBty

- 5) Filmotül Rusänapükik dö Volapük. Sis minut mälid sa sekun fol degid vödemil Volapükik pareidon mudöfo fa ‚Aleksiej Solov'jov’:

<https://youtu.be/9-Jl9JCiwZY>

- 6) Klädömalid jönik pro utans, kels
no kanons slipikön, ab läbo suemons Volapüki:

<https://youtu.be/oCuF4RWmuQE>

Danö! o ‚Thomas Ruhm’!

- 7) Köls vel fa otan Volapüko panemöls:

<https://youtu.be/WqL7yq86Bp4>

- 8) Balspikots Volapükik anik:

https://youtu.be/rSUqlf_jWTQ

<https://youtu.be/Rk9tyLN6A9c>

<https://youtu.be/kjXdZml71EE>

